

Projekt z dnia 19.11.07 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾
z dnia ..... 2007 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę

Na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. Nr 156, poz. 1116 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 824) w § 2:

1) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) nieposiadających obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub obywatelstwa państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależącego do Unii Europejskiej lub obywatelstwa Konfederacji Szwajcarskiej, pełniących funkcję w zarządach osób prawnych, które uzyskały wpis do rejestru przedsiębiorców na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym lub są spółkami kapitałowymi w organizacji, jeżeli czas ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z pełnieniem funkcji – bez względu na liczbę osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą, w których funkcja jest pełniona – nie przekracza sześciu miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy;”;

2) pkt 27 otrzymuje brzmienie:

„27) będących obywatelami państw graniczących z Rzeczpospolitą Polską:

- a) wykonujących pracę w okresie pobytu nieprzekraczającym sześciu miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy, lub
- b) przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub wizy pobytowej uprawniającej do pobytu na okres przekraczający sześć miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy, wykonujących pracę dodatkową w stosunku do podstawy udzielenia im zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub wizy

jeżeli otrzymają oni oświadczenie o zamiarze powierzenia wykonywania pracy od pracodawcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 88 ust.16 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę składającego oświadczenie;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

---

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 38, poz. 243, Nr 110, poz. 760 i Nr 148, poz. 1041).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2257 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043, Nr 149, poz. 1074, Nr 158, poz. 1121, Nr 217, poz. 1588, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1243, Nr 180, poz. 1280, Nr 191, poz. 1366 i Nr 192, poz. 1378.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. Nr 156, poz. 1116 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 824) przewiduje zmianę brzmienia przepisów zawartych w § 2 pkt 18 i 27, w części dotyczącej okresu wykonywania pracy.

Dotychczasowe przepisy dają możliwość podejmowania pracy bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę cudzoziemcom wymienionym w obu punktach rozporządzenia, na okres do trzech miesięcy w ciągu kolejnych sześciu miesięcy.

Nowa propozycja przewiduje możliwość wykonywania takiej pracy przez okres do sześciu miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy.

Zarówno w dotychczasowym jak i nowym brzmieniu przepisów łączny okres zatrudnienia wynosi sześć miesięcy w roku. Różnica polega jedynie na tym, iż w proponowanej wersji dopuszcza się możliwość przepracowania tego okresu w sposób ciągły, podczas gdy aktualnie pomiędzy trzymiesięcznymi okresami pracy musi nastąpić trzymiesięczna przerwa w wykonywaniu pracy.

Powyższa propozycja wynika z konieczności dostosowania postanowień rozporządzenia do ostatnich zmian dokonanych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.) oraz wymogów wspólnej polityki wizowej państw strefy Schengen, nakładających obowiązek pełnego stosowania przepisów Unii Europejskiej w zakresie problematyki wizowej. Potrzebę dokonania zmian uzasadniają w szczególności :

1) postanowienia ustawy o cudzoziemcach (art. 32 ust. 1) uznające wizy z prawem do pracy za kategorię wiz krajowych, co powoduje, że wizy tego rodzaju uprawniają wg ustawy tylko do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz mogą być one wydane w sytuacji gdy dotyczą pobytu dłuższego niż 3 miesiące (art. 31 ust.4);

2) regulacje prawne Schengen (Konwencja Wykonawcza z 14 czerwca 1985 r., Wspólna Instrukcja Konsularna), które zobowiązują państwa będące stronami tego porozumienia do wydawania wiz jednolitych (tj. Schengen) cudzoziemcom, jeżeli ubiegają się o pobyt nieprzekraczający 3 miesięcy.

Dotychczasowy przepis nowelizowanego rozporządzenia powoduje, iż dla trzymiesięcznego okresu zatrudnienia będzie mogła być wydana przez konsula jedynie wiza jednolita (wiza Schengen), z uwagi na dopuszczalny okres pobytu cudzoziemca w Polsce. Utrzymanie tego przepisu powoduje, iż będą stosowane dwa rodzaje procedur i kryteriów wobec cudzoziemców ubiegających się o polską wizę z prawem do pracy :

1) ubiegający się o wizę do pracy krótkoterminowej będą musieli spełniać wszystkie wymogi i kryteria przewidziane dla otrzymania wiz jednolitych (w tym sprawdzanie w systemie SIS, ewentualne konsultacje z innymi państwami, spełnianie warunków wjazdu o których mowa w kodeksie granicznym Schengen),

2) ubiegający się o wizę, na podstawie przyrzeczenia zezwolenia na pracę, będą z uwagi na okres pobytu przekraczający 3 miesiące otrzymywać wizy pobytowe krajowe, których uzyskanie będzie wymagało znacznie prostszej procedury a okoliczności odmowy wydania takiej wizy będą ograniczały się jedynie do sytuacji określonych w ustawodawstwie wewnętrznym RP (art. 42 ustawy o cudzoziemcach).

Określenie dłuższego niż trzy miesiące okresu pobytu cudzoziemca w Polsce pozwoliłoby na ujednoczenie kryteriów i procedur wydawania wiz w celu wykonywania pracy i usunęło wątpliwości konsulów odnośnie kwalifikowania wiz do wymienionych w ustawie kategorii.

Ponadto nowelizacja ta odpowiada postulatом zgłaszanym przez niektórych wojewodów a także pracodawców wnoszących o wydłużenie okresu wykonywania pracy bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.

Propozycja nadania identycznego brzmienia przepisu w części dot. okresu zatrudnienia cudzoziemców wskazanych w pkt 18 i 27 pozwoli na zachowanie takich samych warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez obywateli państw graniczących z RP jak i pozostałych państw oraz na uniknięcie zarzutu o działania dyskryminacyjne.

Ponadto, ze względów praktycznych (np. odnoszących się do obywateli państw, którzy mogą wjeżdżać do Polski czy UE bez wiz) zrezygnowano z uzależnienia legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców bez zezwolenia od posiadania wizy w celu wykonywania pracy. Konieczność posiadania odpowiedniej wizy wynika z innych przepisów – np. ustawy o cudzoziemcach.

Niezależnie od powyższego, przepis pkt 27 w zmodyfikowanym brzmieniu eliminuje rozbieżności interpretacyjne dot. podmiotów uprawnionych do powierzania pracy cudzoziemcom. Usunie wątpliwości co do możliwości składania oświadczeń do rejestracji także podmiotom innym niż „pracodawcy” w rozumieniu art. 2 ust.1 pkt 25 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.), tj. licznej grupie indywidualnych rolników, sadowników a także osobom fizycznym zainteresowanym krótkoterminowym zatrudnieniem cudzoziemca np. w gospodarstwie domowym.

Nowelizacja pkt 27 rozporządzenia ma także na celu usunięcie wątpliwości związanych z możliwością wykonywania pracy dodatkowej na podstawie przepisu o zwolnieniu z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę przez obywateli państw graniczących z Polską, którzy przebywają w RP na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub wizy długoterminowej (na okres powyżej sześć miesięcy). Dotychczasowe przepisy nie dawały praktycznej możliwości kontroli czasu wykonywanej pracy przez te osoby, a w niektórych sytuacjach mogły stawiać je w warunkach mniej korzystnych, niż pracowników krótkoterminowych, wykonujących pracę na podstawie oświadczenia pracodawcy. Dotyczyć to może np. pielęgniarki wykonującej pracę w kilku placówkach ochrony zdrowia lub opiekunki zajmującej się dodatkowo, dorywczo dzieckiem innej rodziny niż ta, u której praca stanowi główne źródło dochodu.

Regulacja zachowuje obowiązujący system rejestracji oświadczeń w powiatowych urzędach pracy stosowany dla celów monitorowania skali napływu tej kategorii cudzoziemców.

Należy jednocześnie pamiętać, iż obecna regulacja ma charakter pilotażowy a jej stosowanie przewidziane jest do dnia 31 grudnia 2009 r. Ewentualne przedłużenie okresu obowiązywania nastąpi po zebraniu doświadczeń i dokonaniu analizy skuteczności tej regulacji.

Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z rozporządzenia (OSR)

Zakres Oceny Skutków Regulacji

Zmiana regulacji w stosunku do przepisów obecnie obowiązujących wynika z potrzeby wprowadzenia korekt do przepisów prawnych odnoszących się do krótkoterminowego zatrudnienia cudzoziemców w Polsce.

Podmioty objęte rozporządzeniem

Regulacje zawarte w rozporządzeniu bezpośrednio dotyczyć będą cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce, zwolnionych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę. Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na prawa nabyte i w żaden sposób nie będzie ich naruszać.

Skutki wprowadzenia rozporządzenia

- *wpływ regulacji na sektor finansów państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego*

Zwiększenie atrakcyjności pracy legalnej wykonywanej przez cudzoziemców będzie miało wpływ na wzrost dochodów państwa z tytułu podatków od dochodów i wnoszenia innych opłat przewidzianych prawem.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Wprowadzone w lipcu br. ułatwienia w dostępie do polskiego rynku pracy dla obywateli Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej nie spowodowały oczekiwanego napływu cudzoziemców. Nowe propozycje - w ocenie pracodawców - powinny bardziej uatrakcyjnić pracę w Polsce, zwłaszcza w budownictwie i rolnictwie, gdzie niedobory siły roboczej są mocno odczuwane. Należy tym samym oczekiwać, iż zwiększony napływ pracowników z tych państw będzie miał pozytywny wpływ na krajowy rynek pracy i przyczyni się do złagodzenia skutków odpływu polskich pracowników do pracy w państwach UE. Należy także pamiętać, że ułatwienia w dostępie do rynku pracy z zasady powodują ograniczenie skali zatrudnienia nielegalnego.

Od dnia obowiązywania przepisu w obecnym kształcie, t.j. od dnia 20 lipca br. do dnia 31 września br., powiatowe urzędy pracy zarejestrowały łącznie 9 198 oświadczeń polskich pracodawców. Z liczby ogółem 5 480 oświadczeń dotyczyło prac w rolnictwie i budownictwie a więc w branżach i zawodach odczuwających znaczny niedobór pracowników.

Zdecydowana większość zatrudnionych stanowią obywatele Ukrainy, dla których wystawiono łącznie 8 551 oświadczeń.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw*

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na segmenty rynku i nie będzie zakłócać mechanizmów konkurencji. Przedmiotem regulacji nie stanowią bowiem kwestie konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itp. Regulacje nie zmieniają także istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców. Można jednocześnie założyć, że większy niż dotąd napływ cudzoziemców może poprawić zdolności produkcyjne polskich przedsiębiorców.

- *wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny*

Rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Zakres konsultacji

Projekt rozporządzenia przekazany został do konsultacji międzyresortowych oraz do opinii marszałkom województw i wojewodom a także partnerom społecznym.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodność z prawem UE

Proponowane regulacje nie pozostają w kolizji z prawem UE. Nie wymagają one notyfikacji do Komisji Europejskiej